

Valtuustoaloite: Tampereelle sosiaalisen ja taloudellisen jälleenrakentamisen ohjelma koronan jälkeiseen aikaan

Koronavirus ja koko maailmaan levinnyt epidemia on laittanut maat ja kaupungit poikkeustilaan, jota ei ole ennen nähty. Tampereen kaupungin reagointia tilanteeseen läheltä seuraavana, voidaan todeta, että Tampereen kaupunki on tehnyt erinomaista työtä koronaviruksen aiheuttamissa merkittävässä muutoksissa kaupungin palveluissa, toiminnoissa ja tukeakseen tamperelaisia vaikean ajan keskellä. Epidemia on myös tuonut esiin suomalaisessa yhteiskunnassa poikkeuksellisen halun auttaa ja suojella kanssaihmiä. Koronaviruksen taltuttaminen ja leviämisen ehkäisy on tärkeää juuri nyt, mutta samaan aikaan pitää jo valmistautua koronaviruksen jälkeiseen aikaan. Pian alkaa jälleenrakentamisen aika, niin sosiaalisesti kuin taloudellisestikin. Yhdessä järjestöjen, yhdistysten, yritysten, muiden kuntien ja maan hallituksen kanssa kuntalaisia unohtamatta, tulee Tampereen kaupungin tehdä kaikki voitava koronaepidemian negatiivisten vaikutusten hillitsemiseksi. Koko yhteiskunta on sulkeutunut tuoden mukanaan paljon vakavia ja kielteisiä vaikutuksia ja seurauksia, sosiaalisesti ja taloudellisesti. Eristyksessä eläminen ja sosiaalisten kontaktien fyysinen loppuminen on vaikuttanut meihin kaikkiin. Yksinäisyys, mielenterveysongelmat, päihteiden käyttö ja väkivalta ovat vaarassa lisääntyä. Monet eivät halua hakea apua vaivoihinsa sairaaloista ja terveyskeskuksista koronaviruksen tarttumisen pelossa. Näin muut sairaudet ovat vaarassa lisääntyä ja pahentua. Lapsiperheet ovat kovilla, jos vanhemmat ovat työttöminä tai lomautettuina ja kuitenkin samaan aikaan lasten pitäisi saada etäopetusta kotona ja pysyä opillisesti mukana. Ikäihmiset ovat ilman fyysistä ja sosiaalista kontaktia, joten henkinen jaksaminen on myös koetuksella. Kukin ihminen reagoi omalla tavallaan poikkeusoloihin. Päivätoiminnan lakkautuksilla ja kuntouttavan työtoiminnan loppumisella on myös suuri vaikutus moniin ihmisiin. Näistä kärsivät erityisesti työttömät, osatyökykyiset, ikäihmiset, sairaat ja vammaiset ihmiset. Fyysinen ja henkinen toimintakyky ovat vaarassa heikentyä suuresti.

Tampereen kaupungissa on tehty pormestari Lauri Lylyn johdolla valtavasti työtä tällä valtuustokaudella, jotta työttömyyttä on saatu vähennettyä ja työllisyysastetta on saatu parannettua. Työllisyys on ollut ykkösasia. Tässä on onnistuttu. Työttömyys on laskenut vajaassa kolmessa vuodessa 13 prosentista 10 prosenttiin, eli työttömiä on 6 000 henkeä vähemmän. Työvoimapolitiikkaan ja uusiin työllistämistoimiin on budjetoitu 5 miljoonaa euroa lisää rahaa vuodessa. Myös kaupungin talous on saatu tasapainoon monen alijäämäisen vuoden jälkeen. Muutamassa kuukaudessa, koronaviruksen vuoksi, suotuisa työllisyys- ja taloustilanne on nyt vaarassa heikentyä. Epidemian vuoksi Suomessa tuhannet ihmiset ovat jääneet työttömiksi tai ovat lomautettuina. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan lähes 6000 ihmistä on jäänyt työttömäksi ja yli 17 000 on lomautettu (huhtikuun alun tilanne) epidemian alettua. Monet yritykset ovat kaatuneet. Vaikka maan hallitus on luvannut voimakasta tukea työttömille ja yrittäjille, tarvitaan myös Tampereen kaupungin myötävaikutusta ja konkreettisia toimia työttömien ja yrittäjien tukemiseksi.

Toimeentulon vaikeudet jättävät jäljen, joka voi näkyä vielä vuosien päästä, kuten kävi 90-luvun laman jälkeen. Koronaepidemian seuraukset tulevat näkymään heikentyneenä sosiaalisena ja taloudellisena hyvinvointina ja lisäämään tarvetta erityisesti sosiaali- ja terveystalouksille, työllisyyspalveluille sekä elinkeinopalveluille. Koronaviruksen jälkeistä aikaa tulisi ajatella kaupunkimme ja koko yhteiskunnan jälleenrakentamisen aikana.

Esitän, että Tampereen kaupunki ryhtyy seuraaviin toimenpiteisiin koronaviruksen negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi ja korjaamiseksi:

- Laaditaan sosiaalisen ja taloudellisen jälleenrakentamisen ohjelma, jonka tarkoitus on kartoittaa ne toimet, joilla Tampereen kaupunki ehkäisee ja korjaa koronaepidemian sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Huomioidaan sosiaalisen ja taloudellisen jälleenrakentamisen ohjelma ja tavoitteet keskeisenä osana vuoden 2021 talousarvion valmistelua. Päivitetään kaupungin strategia ja tutkitaan tarve päivittää pormestariohjelma valtuustokauden osalta sekä taloussuunnitelmakauden 2020-2023 osalta. Myöhemmin tehdään selvitys koronaviruksen aiheuttamista sekä negatiivisista että positiivisista vaikutuksista kaupunkiimme. Tulisi myös selvittää ne käytänteet ja toiminnot, jotka voidaan ottaa pysyviksi toiminnoiksi, esim. digiosaamisen ja -taitojen nousun myötä.

-Käynnistetään uusia voimakkaita ja tehokkaita työllistämistoimia, yhdessä yrittäjien kanssa, jotta kuntalaiset saavat työnsä ja toimeentulonsa takaisin. Tehdään tiivistä yhteistyötä maan hallituksen ja Pirkanmaan kuntien kanssa sosiaalisten ja taloudellisten ongelmien ja epäkohtien poistamiseksi.

-Tehdään selvitys lapsiperheiden tilanteesta ja hyvinvoinnista. Vahvistetaan lastensuojelutyötä ja perheitä tukevia toimia. Tilastokeskuksen uusimpien tietojen mukaan Suomessa on 112 000 lasta, jotka elävät pienituloisissa perheissä.

-Tehdään selvitys kotihoidon asiakkaiden ja työntekijöiden tilanteesta.

-Päivitetään köyhyysohjelma ja toimenpidesuunnitelmat vastaamaan koronan aiheuttamia vaikutuksia heikompiosaisiin.

-Lisätään luottamushenkilöiden jalkautumista koronan jälkeisenä aikana. Luottamushenkilöiden ja erityisesti kaupunginvaltuutettujen tulee saada realistinen ja ajantasainen tieto kuntalaisten tilanteesta ja hyvinvoinnista.

- Aikaistetaan ja lisätään investointeja erityisesti hyvinvointia tuottaviin hankkeisiin ja vahvistetaan resursseja erityisesti lastensuojelussa ja aikuissosiaalityössä. Tuetaan yhdistysten ja järjestöjen toimintaa. Jälleenrakentamisen ohjelmatyö tulisi aloittaa mahdollisimman pian.

-Käynnistetään vuoropuhelu sivistys- ja kulttuuritoimijoiden kanssa keinoista, joilla kulttuurituotanto ja toimijoiden edellytykset voidaan palauttaa epidemiaa edeltävän ajan tasolle.

-Tuetaan yrityksiä erilaisin tukitoimin saamaan toimintansa uudelleen alkuun. Elinkeinopoliittiset tukitoimet tehdään yhteistyössä yritysten kanssa.

Tampereella 20.4.2020

Aila Dünder-Järvinen

Tampereen kaupunginvaltuuston 1.varapuheenjohtaja (sd)